

Een goed antwoord vraagt een duidelijke vraag

door Floor van Kraaij

Met de komst van Wmcz 2018 op 1 juli 2020, veranderen de adviesrechten. De cliëntenraad kan om advies worden gevraagd óf om instemming. Waaraan moet een goede adviesvraag of vraag om instemming van de organisatie eigenlijk voldoen?

Wanneer een vraag om advies?

Een bestuurder vraagt om advies wanneer de organisatie een verandering wil doorvoeren die valt onder één van de onderwerpen genoemd in artikel 7, lid 1 van de Wmcz 2018. Wanneer een verandering meerdere van deze onderwerpen raakt, kan de bestuurder meerdere adviesaanvragen doen. Bijvoorbeeld wanneer de organisatie van plan is een gedeelte van de zorgverlening te beëindigen (artikel 7, lid 1 d) waardoor ook een belangrijke wijziging in de organisatie plaats moet vinden (artikel 7, lid 1 e).

Wanneer een vraag om instemming?

In artikel 8, lid 1 staan de onderwerpen waarover de bestuurder instemming moet vragen.

Over het algemeen zijn dit onderwerpen die dicht bij de dagelijkse leefwereld van de cliënten liggen. Een voorgenomen besluit met betrekking tot voeding bijvoorbeeld, heeft directe gevolgen voor cliënten en krijgt daarom een zwaarder recht: het recht om instemming.

De bestuurder is verplicht om advies of instemming aan de cliëntenraad te vragen voordat over deze onderwerpen een besluit kan worden genomen.

Wat staat er in de adviesaanvraag of instemmingsvraag?

Het is belangrijk dat de door de organisatie geformuleerde vraag voor beide partijen (cliëntenraad en bestuurder) duidelijk is. Een goede adviesaanvraag of instemmingsvraag begint met het aangeven om welk wetsartikel uit de Wmcz 2018 het gaat. De bestuurder doet er daarom goed aan van te voren goed na te gaan of het om een adviesaanvraag gaat of om een instemmingsvraag. Bij twijfel kan de vraag worden voorgelegd aan de (Landelijke) Commissie van Vertrouwenslieden (L)CvV).

Verder kan een cliëntenraad onderstaande checklist gebruiken:

- Om welk voorgenomen besluit gaat het, wat verandert er?
- Wat is de achtergrond van het voorgenomen besluit?
- Wat zijn de consequenties van het voorgenomen besluit voor cliënten?
- Welke maatregelen worden genomen bij eventuele nadelige gevolgen voor cliënten?
- Wat levert het voorgenomen besluit op?
- Zijn er alternatieven onderzocht?
- Is er al een eventuele planning bekend? Zo ja, welke?
- Wanneer is de vraag ingediend, is dat op een zodanig tijdstip dat de cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft om een goed oordeel ter zake te vormen (artikel 8, lid 3) en van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit (artikel 7, lid 3)?
- Is er voldoende informatie meegeleverd?

Is de vraag niet duidelijk?

Wanneer de cliëntenraad de vraag niet duidelijk vindt, meldt hij dat aan de bestuurder. Dat kan door terugsturen van de vraag en door het vragen om duidelijkheid in een overleg met de bestuurder. De bestuurder herformuleert daarna (schriftelijk) de vraag. Hoe duidelijker de vraag, hoe duidelijker het antwoord en hoe beter de medezeggenschap.

Tip: vanaf 1 juli staat op de Kennisbank van het LSR (kennisbank.hetlsr.nl) een advies- en instemmingsformulier en een checklist voor het opstellen van een adviesaanvraag en instemmingsvraag.